

2023

Raport o stanie gminy Wałbrzych za rok 2022

SPRAWY SPOŁECZNE

SPIS TREŚCI

1	Profilaktyka alkoholowa	2
2	Magazyn żywności	11
3	Prowadzenie jadłodajni	11
4	Dom pomocy społecznej.....	12
5	Zadania realizowane na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w tym organizacja robót publicznych i prac społecznie użytecznych.....	16
6	Roboty publiczne	16
7	Prace społecznie użyteczne	17
8	Działania na rzecz seniorów.....	17
9	Bezpłatna pomoc prawna	31
10	Pozostałe zadania	33
10.1	Repatriacja i karta polaka	33
10.2	Organizacja Wigilii Miejskiej.....	34

1 PROFILAKTYKA ALKOHOLOWA

Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią.

Profilaktyka z definicji jest działaniem uprzedzającym a nie naprawczym. Przykładami problemów, którym próbuje się zapobiegać za pomocą różnych instrumentów (edukacji, szkoleń dla profesjonalistów, polityki społecznej, prawa) są uzależnienia i inne szkody zdrowotne czy społeczne, wynikające z nadużywania substancji psychoaktywnych, choroby i zaburzenia psychiczne, wypadki drogowe, przedwczesne zgony, niepełnosprawność, marginalizacja, bieda, bezrobocie, przemoc domowa, mobbing w pracy, konflikty z prawem, problemy dzieci i młodzieży w nauce, problemy młodych ludzi w uzyskaniu zatrudnienia, itd..

Mając na względzie jak najskuteczniejsze działania, Gmina Wałbrzych wspiera prowadzenie nowoczesnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, kształtujących wśród młodego społeczeństwa, normy i wzorce zdrowego stylu życia bez używek oraz pokazujących jak konstruktywnie wykorzystać swój wolny czas. W oparciu o ustawę dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608), zgodnie z uchwałą w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Wałbrzycha z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok Gmina Wałbrzych zleciła realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Podejmowane w ten sposób działania, tj. wybór najlepszych ofert i współpraca z organizacjami, mającymi największe doświadczenie w tym zakresie, pozwalają osiągnąć najlepsze rezultaty.

Zgodnie z uchwałą nr XLVI/528/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Wałbrzycha na lata 2022-2025 r. ogłoszono otwarte konkursy ofert, w wyniku których wyłoniono realizatorów zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

W RAMACH OTWARTEGO KONKURSU OFERT Z ZAKRESU „PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM I PATOLOGIOM SPOŁECZNYM” DO REALIZACJI ZADAŃ WYŁONIONO 10 PODMIOTÓW:

1. **Stowarzyszenie MONAR** w ramach zadania „Zagłębie Twórczości” otrzymało dotację w wysokości **50.000,00 zł** na realizację poniższych działań:
  - a. **Grupa wsparcia dla rodzin, które dotknął problem uzależnienia** - działanie skierowane do osób i członków rodziny, które dotknął problem uzależnienia od środków psychoaktywnych. Rodziny otrzymały pomoc w uzyskaniu równowagi psychicznej, gdzie w sposób otwarty i bezpieczny mogły porozmawiać o swoich problemach w podobnej sytuacji, dzielić się swoim doświadczeniem, zdobywać wiedzę na temat uzależnienia oraz wiedzę w jaki sposób doprowadzić osobę uzależnioną do leczenia. W 2022 r. łącznie zajęcia obejmowały 54 godziny a w spotkaniach wzięły udział 23 osoby;
  - b. **działalność Punktu Konsultacyjnego** obejmującego konsultacje i porady dotyczące problemu **uzależnienia. Została udzielona pomoc dotycząca kierowania osób uzależnionych na oddziały detoksykacji czy do ośrodków terapii uzależnień. Udzielono pomocy w znalezieniu rozwiązań dotyczących konfliktów z prawem oraz pomocy terapeutycznej. W 2022 roku punkt konsultacyjny**

był czynny przez 690 godzin, w ramach których udzielono 217 porad. Opieką terapeutyczną objęto 10 osób, do ośrodków terapii uzależnień i na oddziały detoksykacji skierowano 23 osoby;

2. **Stowarzyszenie Klub Abstynenta na Palestynie** otrzymało dotację w wysokości **31.890,00 zł** na działalność **Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego** w Wałbrzychu, w dzielnicy Sobięcín dla osób uzależnionych i ich rodzin. Od 4 maja 2022 r. do 17 grudnia 2022 r. odbyło się 106 dyżurów, łącznie 424 godziny pracy. Z porad skorzystało 173 osoby, które uzyskały profesjonalną pomoc informacyjną i konsultacyjną w zakresie uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz w zakresie możliwości terapii, wsparcia w utrzymaniu trzeźwości i dalszego leczenia.

3. **Parafia Rzymsko-Katolicka Św. Aniołów Stróżów** na zadanie pod nazwą „Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z parafii z programem Wyłącz smartfona, włącz życie”. W ramach zadania 35 dzieci w wieku 7-16 lat wyjechało na wypoczynek do Krakowa. W czasie zwiedzania Krakowa oraz wycieczek do Wadowic, Kalwarii Zebrzydowskiej, Tyńca dzieci poznawały historię i tradycje regionalne. Warsztaty z profilaktyki uzależnień przeprowadzono w wymiarze 10 godzin zegarowych, w czasie których dzieci

zdobywały wiedzę na temat szkodliwości używek i ich wpływu na zdrowie. Poznały sposoby rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji oraz zasady zdrowego odżywiania się. Zdobyły wiedzę w zakresie nawiązywania i utrzymywania relacji osobowych, właściwych sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych i współdziałania w grupie rówieśniczej. Gmina Wałbrzych na realizację niniejszego zadania przekazała dotację w wysokości **38.200,00 zł**.

- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska Hufiec Ziemi Wałbrzyskiej** na zadanie „Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym”. W ramach zadania zorganizowano obóz socjoterapeutyczny dla 150 podopiecznych w okresie od 31 lipca do 11 sierpnia 2022 r. Dzieci uczestniczyły w wycieczce autokarowej do Majlandu, pieszych wycieczkach do Rudna i Świętna, poza tym w licznych grach i zajęciach terenowych, olimpiadzie sportowej oraz festiwalu piosenki obozowej. W trakcie obozu odbywały się zajęcia socjoterapeutyczne. Dodatkowo funkcjonariusze Powiatowej Komendy Policji w Wolsztynie przeprowadzili prelekcję dotyczącą uzależnień od środków psychoaktywnych. Powyższe działanie zostało dofinansowane przez Gminę Wałbrzych w wysokości **223.344,74 zł**.

5. **Klub Sportowy „Górnik Nowe Miasto” Wałbrzych** na „Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych na boiskach zewnętrznych wraz z programem w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom” w okresie od 1 czerwca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. otrzymał dotację w wysokości **39.390,00 zł.** W organizowanych zajęciach uczestniczyło stale 100 podopiecznych z takich dzielnic Wałbrzycha jak: Śródmieście, Podgórze, Nowe Miasto, Gaj, Sobięcín, ale także z Piskowej Góry i Podzamcza. Młodzież z ogromnym zainteresowaniem uczestniczyła w zajęciach sportowych, w głównej mierze w grze w piłkę nożną. Dla najmłodszych organizowane były gry i zabawy często z elementami piłki nożnej. Działania obejmowały pogadanki na temat zdrowego stylu życia, wpływu używek takich jak alkohol, tytoń, narkotyki na organizm oraz ich konsekwencje dla zdrowia.

Organizator: Górnik Nowe Miasto Wałbrzych

Program finansowany ze środków gminy

WALBRZYCH

ZAJĘCIA SPORTOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Letnie zajęcia sportowe, organizowane przez Klub Sportowy Górnik Nowe Miasto Wałbrzych, to inicjatywa dla dzieci i młodzieży, która zapewni wiele radości i aktywności. Zapraszamy mieszkańców Wałbrzycha. Bezpłatnie spotykać się przez całe lato od poniedziałku do piątku na boiskach Orlik.

Orlik ul. Limanowskiego 12
Od 15:00 do 21:00

Orlik ul. Grodzka 71
Od 10:00 do 16:00

WSTĘP WOLNY

Profilaktyka uzależnień
Integracja dzieci i młodzieży
Wykwalifikowana kadra trenerów

6. **Klub Przyjaciół Siatkówki Chełmiec Wałbrzych** na zadanie pod nazwą „Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych na boiskach zewnętrznych wraz z programem w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom” przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 15 w Wałbrzychu. Zadanie realizowane było w okresie od 1 czerwca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. poprzez organizację zajęć sportowych dla mieszkańców Wałbrzycha, w którym udział wzięło ok. 1500 osób. Przeprowadzono gry zespołowe, takie jak: siatkówka, koszykówka, piłka nożna oraz gry i zabawy na świeżym powietrzu. Podczas trwania projektu zorganizowano dwa turnieje siatkówki. Uczestnikom wręczono nagrody rzeczowe, medale i puchary. Ponadto dwukrotnie zorganizowano spotkania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz jedno profesjonalne szkolenie z pierwszej pomocy, w których udział wzięło ok. 100 osób. Dotacja udzielona przez Gminę Wałbrzych na realizację niniejszego zadania to kwota **15.600,00 zł.**

7. **Młodzieżowy Klub Sportowy Chełmiec Wałbrzych** w okresie od 1 czerwca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. realizował zadanie pn. „Moje jedyne uzależnienie to sport i siatkówka” – lato z animatorem sportu na boisku sportowym przy PSP 26 w dzielnicy Podzamcze, na które Gmina Wałbrzych przeznaczyła kwotę **28.000,00 zł.** Projekt skierowano do dzieci i młodzieży głównie z terenu dzielnicy Podzamcze. Szczególną grupą docelową były dzieci z ubogich domów, które nie wyjechały na wakacje. Przeprowadzono 354 godziny zajęć sportowych oraz 95 godzin specjalistycznych zajęć o charakterze profilaktycznym. W codziennych zajęciach sportowych uczestniczyło ok. 36 dzieci. Specjalista przeprowadził zajęcia z profilaktyki takie jak: wykład, pogadanka, burza mózgów, tworzenie plakatów, konkursy tematyczne. W ciągu tygodnia zajęciami profilaktycznymi objęto ok. 60 dzieci. Zorganizowano ponadto dwa turnieje integracyjne w formie pikników rodzinnych pod hasłem „Mama, tata, ja – każdy w siatkę gra”, w których brało udział po ok. 50 osób - dzieci i rodziców. Podczas turniejów zapewniono wodę, napoje, owoce oraz nagrody rzeczowe.

LETNIE ZAJĘCIA SPORTOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
ЛІТНІ СПОРТИВНІ ЗАХОДИ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Boisko przy PSP nr 26 (Wałbrzych, Podzamcze)
 Футбольне поле в ДНЗ № 26 (Валбжих, Підзамче)

1.06 - 24.06 poniedziałek - sobota 16:00 - 19:00
 1.06 - 24.06 понедельник - субота 16:00 - 19:00

25.06 - 31.08 poniedziałek - piątek 10:00 - 15:00
 25.06 - 31.08, понедельник - п'ятниця 10:00 - 15:00

Zapraszamy dziewczęta oraz chłopców na zajęcia sportowe organizowane przez Klub MKS Chelmiec Wodociąg Wałbrzych. To inicjatywa dla dużych i małych, która zapewni mnóstwo radości i zdrowej aktywności!

Зпрошуємо дієчат та хлопців на спортивні заходи, які організовує клуб MKS Chelmiec Wodociąg Wałbrzych. Це ініціатива для великих та малих, яка забезпечить багато веселощів та здорової діяльності!

WSTĘP WOLNY DLA WSZYSTKICH | ВХІД ДЛЯ КОЖНОГО ВІЛЬНИЙ

TURNIEJE RODZINNE ORAZ INTEGRACJA DZIECI I RODZICÓW
СІМЕЙНІ ТУРНІРИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ДІТЕЙ ТА БАТЬКІВ

Boisko przy PSP nr 26 (Wałbrzych, Podzamcze)
 Футбольне поле в ДНЗ № 26 (Валбжих, Підзамче)

1.06 - 31.08 co druga sobota 10:00 - 15:00
 1.06 - 31.08 кожну другу суботу 10:00 - 15:00

W co drugą sobotę na zajęcia zapraszamy całe rodziny. Dzieci wraz z rodzicami będą mogły wziąć udział w turniejach. Nie ma lepszego sposobu na integrację niż sportowa rywalizacja!

Зпрошуємо цілими сім'ями брати участь у заняттях щодругої суботи. Діти та їхні батьки зможуть взяти участь у турнірах. Немає кращого способу інтеграції!

Mama, tata, ja - każdy w siatkę gra!

www.chelmiec.walbrzych.pl

MKS CHELMIEC WODOCIĄGI WAŁBRZYCH
 WAŁBRZYCH

Organizator: MKS Chelmiec Wodociąg Wałbrzych
 Organizator: MKS Chelmiec Wodociąg Wałbrzych
 Program sfinansowany ze środków Gminy Wałbrzych
 Програму фінансує міня Валбжих

ZAJĘCIA SPORTOWE
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
СПОРТИВНІ ЗАНЯТТЯ
ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Profilaktyka uzależnień
 Профілактика залежності

Integracja dzieci i młodzieży
 Інтеграція дітей та молоді

Międzynarodowa kadra instruktorów i trenerów
 Міжнародний штат інструкторів та тренерів

Moje jedynie uzależnienie to sport i siatkówka!

Boisko przy PSP nr 26 (Wałbrzych, Podzamcze)
 Футбольне поле в ДНЗ № 26 (Валбжих, Підзамче)

1.06 - 24.06 poniedziałek - sobota 16:00 - 19:00
 1.06 - 24.06 понедельник - субота 16:00 - 19:00

25.06 - 31.08 poniedziałek - piątek 10:00 - 15:00
 25.06 - 31.08, понедельник - п'ятниця 10:00 - 15:00

WSTĘP WOLNY | ВХІД ВІЛЬНИЙ

8. **Stowarzyszenie Klub Abstynenta na Palestynie** na wsparcie realizacji zadania pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom - program wsparcia dla mieszkańców Wałbrzycha-2022”, trwający od 4 kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. otrzymało dofinansowanie w wysokości **30.350,00 zł**.
 Celem programu była integracja środowiska trzeźwościowego - osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, wypełnionego programem terapeutycznym, rekreacyjnym i integracyjnym. Program pozwolił osobom uzależnionym i ich rodzinom wziąć udział w bardzo interesujących wycieczkach turystycznych oraz warsztatach terapeutycznych, co dało uczestnikom możliwość zintegrowania się między sobą, wymiany doświadczeniami w zakresie trzeźwego życia, a także spędzania czasu w efektywny i edukacyjny sposób. Zdobyte doświadczenia i umiejętności będą miały z pewnością pozytywny wpływ na dalsze życie osób uzależnionych oraz członków ich rodzin. Działanie obejmowało 50 osób.
9. **Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi** na działania profilaktyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, stanowiące system wsparcia osób w wieku senioralnym otrzymał dofinansowanie w wysokości **330.000,00 zł**. Warsztaty prozdrowotne, pozwoliły nabyć wiedzę i świadomość o negatywnych skutkach spożywania alkoholu, motywowały do trzeźwości i zdrowego stylu życia. Poprzez terapie indywidualne osoby poznały możliwości radzenia sobie w sytuacjach stresogennych, mogły dostrzec możliwość zmiany modelu działania. Grupowe spotkania poruszały tematy uzależnienia, radzenia sobie z nawrotem choroby, uczyły asertywnych zachowań abstynenckich, radzenia sobie z emocjami i uczuciami. Przeprowadzone działania integracyjne z mieszkańcami Wałbrzycha dały seniorom poczucie przynależności do społeczeństwa.
10. **Fundacja Sudecki Uniwersytet Trzeciego Wieku** na realizację zadania w trybie pozakonkursowym pn. "Senior bez nałogów" dostała dofinansowanie w wysokości **10.000,00 zł**. W okresie od 1 sierpnia do 20 października 2022 r. przeprowadzono szereg zajęć integrujących osoby starsze zagrożone uzależnieniem. Zorganizowano konkursy o charakterze profilaktycznym, zajęcia sportowe oraz wspólne wycieczki

turystyczne. Udział w przedsięwzięciach zacieśnił więzy społeczne, niektórym osobom umożliwił wyjście z samotności i zapobiegł ucieczce w alkohol, a niektórym pomógł utrzymać abstynencję.

NA REALIZACJĘ ZAJĘĆ OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z RODZIN Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM WRAZ Z ORGANIZACJĄ WYPOCZYNKU W OKRESIE LETNIM GMINA WAŁBRZYCH DOFINANSOWAŁA W 2022 ROKU 1 ORGANIZACJĘ POZARZĄDOWĄ, WYŁONIONĄ W DRODZE OTWARTEGO KONKURSU OFERT:

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu – które w okresie od 1 maja 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. prowadziło 2 świetlice w 2 dzielnicach Wałbrzycha (Biały Kamień i Rusinowa). W programie wzięło udział 40 dzieci w wieku szkolnym, którym zagwarantowano pomoc w nauce wyrównującą szanse edukacyjne, zajęcia propagujące profilaktykę uzależnień, zajęcia plastyczne, muzyczne, techniczne oraz paczki okolicznościowe z okazji: Dnia Dziecka, zakończenia wakacji („wyprawki szkolne”), Mikołajek i Świąt Bożego Narodzenia. Dzieci miały zapewnioną opiekę wraz z poczęstunkiem przez 5 dni w tygodniu po 3 godziny dziennie. Zorganizowano im wyjścia m.in. do kina, Explora Parku, Starej Kopalni i Palmiarni oraz wypoczynek pobytowy w okresie wakacji. Gmina Wałbrzych przekazała organizacji dotację w wysokości **76.780,00 zł**.

Na prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka z terenu miasta Wałbrzycha w drodze otwartego konkursu ofert Gmina Wałbrzych w 2022 r. wsparła Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu, przekazując dotację w kwocie 67.318,00 zł. Placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, zlokalizowana w 1 dzielnicy Wałbrzycha – Śródmieście, prowadziła zajęcia w okresie od 3 stycznia 2022 r. do 30 grudnia 2022 r., przez 5 dni w tygodniu 4 godziny dziennie. Oprócz zajęć opiekuńczo-wychowawczych wspomagających naukę prowadzone były także zajęcia z elementami profilaktyki uzależnień. Zorganizowano dzieciom wycieczki, wypoczynek w okresie ferii zimowych i wakacji oraz takie imprezy okolicznościowe jak: Dzień Babci i Dziadka, Tłusty Czwartek, śniadanie wielkanocne, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Mikołajki czy Wigilię. W zajęciach uczestniczyło 22 dzieci.

2 MAGAZYN ŻYWNOSCI

W celu zapewnienia pomocy materialnej osobom najuboższym oraz ograniczenia rozmiarów i skutków ubóstwa materialnego, a także poprawy funkcjonowania wałbrzyskich rodzin, w okresie od 1 lutego 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. realizowane było zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej pn. „Prowadzenie Magazynu Żywności w 2022 roku na terenie Gminy Wałbrzych, w tym: pozyskiwanie, magazynowanie i dystrybucja żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2021”.

W drodze otwartego konkursu ofert do realizacji tego zadania wyłoniony został Polski Komitet Pomocy Społecznej Rada Naczelna w Warszawie, któremu Gmina Wałbrzych w ramach dotacji przekazała kwotę 70.400,00 zł. Bezpośrednim efektem realizacji zadania publicznego było pozyskanie i dystrybucja 69.615,46 kg żywności dla 3.443 osób dotkniętych trudną sytuacją życiową z terenu Miasta Wałbrzycha oraz uchodźców z Ukrainy (475 osób), skierowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Realizacja zadania publicznego wpłynęła na poprawę funkcjonowania odbiorców zadania i na zwiększenie ich poczucia bezpieczeństwa socjalnego. Program służył wspieraniu działań na rzecz walki z ubóstwem poprzez udzielenie pomocy żywnościowej w formie paczek, dzięki czemu nastąpiło ograniczenie ubóstwa materialnego na terenie Miasta Wałbrzycha. Magazyn żywności zlokalizowany jest w Wałbrzychu przy ul. Mickiewicza 7.

3 PROWADZENIE JADŁODAJNI

W celu zmniejszenia ilości osób głodnych na terenie Wałbrzycha, w okresie od 3 stycznia 2022 r. do 30 grudnia 2022 r. realizowane było zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej pn. „Zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym z terenu Miasta Wałbrzycha w okresie od 03.01.2022 r. do 30.12.2022 r. z uwzględnieniem zorganizowania uroczystych posiłków w formie śniadania wielkanocnego oraz kolacji wigilijnej”.

W drodze otwartego konkursu ofert do realizacji tego zadania wyłoniony został Caritas Diecezji Świdnickiej. W roku 2022 całkowity koszt realizacji zadania wyniósł łącznie 110.876,00 zł, z czego z budżetu Gminy Wałbrzych w ramach dotacji przekazana została kwota 97.500,00 zł. Poprzez prowadzenie 2 jadłodziń, zlokalizowanych przy ul. Niepodległości 24 i ul. 11 Listopada 65, osoby najbardziej potrzebujące codziennie

otrzymywały gorącą zupę i porcję chleba, artykuły spożywcze pozyskane z darowizn, a także odzież. W sobotę wielkanocną potrzebujący mieszkańcy Wałbrzycha otrzymali śniadanie wielkanocne wraz z dodatkową paczką żywnościową. Natomiast w Wigilię Caritas Diecezji Świdnickiej przygotował dla nich uroczystą wieczerzę wigilijną, podczas której otrzymali obfite paczki żywnościowe z przeznaczeniem na święta. Taka pomoc zagwarantowała wielu mieszkańcom Wałbrzycha spędzenie choć kilku chwil godnie i w świątecznej atmosferze. Dzięki realizacji zadania na terenie miasta Wałbrzycha zmniejszyła się ilość osób głodnych i potrzebujących, co w konsekwencji doprowadziło do zminimalizowania zjawiska zubożenia społeczeństwa i patologii. Wsparcie otrzymało ok. 250 osób.

4 DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Wałbrzychu przy ul. Zachodniej 17 realizuje zadanie zlecone przez Gminę Wałbrzych na podstawie umowy zawartej na dofinansowanie zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pod nazwą: „Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Zachodniej 17 o zasięgu ponadgminnym dla osób przewlekle somatycznie chorych, przeznaczonego dla 48 mieszkańców”, związanego z zapewnieniem całodobowej opieki mieszkańcom oraz zaspakajaniem potrzeb bytowych i społecznych osobom, którym decyzja o umieszczeniu w domu pomocy społecznej była wydana przed 1 stycznia 2004 roku.

Placówka zapewnia mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia, intymności, niezależności, umożliwia rozwój osobowości, a także w miarę możliwości ich samodzielność z uwzględnieniem ich stopnia fizycznej i psychicznej sprawności oraz indywidualnych potrzeb.

W 2022 r. na terenie Domu prowadzone były zajęcia terapeutyczne, kulturalno – oświatowe, artystyczne, mieszkańcy korzystali z rehabilitacji ogólnousprawniającej. Terapia zorganizowana w DPS daje każdemu mieszkańcowi szanse wyrażania się w indywidualnej formie, określonej predyspozycjami i możliwościami.

Zajęcia kulturalno – terapeutyczne prowadzone w DPS:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej;
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów;
- trening umysłowy służy koncentracji i utrzymaniu sprawności mózgu pod kątem polepszenia pamięci, postrzegania jak również kreatywności poprzez następujące rodzaje terapii: muzykoterapii, chromoterapii, ergoterapii, ludoterapii oraz silwoterapii.

Ponadto w 2022r. odbywały się zajęcia kulturalno – oświatowe:

- - spotkania imieninowo – urodzinowe wraz z poczęstunkiem,
- - obchody dnia babci i dziadka,
- - tłusty czwartek połączony z degustacją pączków,
- - obchody święta Dnia Chorego,
- - Dzień kobiet, Dzień Matki;
- - „Dzień Przyjaźni. Muzyka łagodzi obyczaje i łączy pokolenia” – impreza zorganizowana przez MOPS w Wałbrzychu.
- - Andrzejkki;
- - imprezy organizowane na świeżym powietrzu jak grillowanie, wspólne biesiadowanie przy muzyce.

W 2022 r. mieszkańcy uczestniczyli w wycieczkach do:

- - Zagórze Śląskie;
- - ZOO i Afrykarium we Wrocławiu;
- - Szczawno – Zdrój i Dworzysko – dwie grupy.

W listopadzie i grudniu 2022 r. w DPS zrealizowano projekt pt. „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych wśród mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Wałbrzychu” w ramach realizacji zadania: Działania profilaktyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, stanowiące system wsparcia osób w wieku senioralnym. W trakcie którego mieszkańcy mieli możliwość korzystania z szeregu warsztatów, zajęć, spotkań z psychologiem oraz wyjazdu integracyjno – motywującego nad morze, a także biesiady w Karczmie Góralskiej z rodzinami i przyjaciółmi Domu. Seniorzy otrzymali ogrom wsparcia w postaci prezentów i życzeń świątecznych z przeprowadzonych akcji w MOPS, Szkół, Przedszkoli oraz Fundacji Biedronka.

W 2022 roku w ramach zadania na Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Zachodniej 17 w Wałbrzychu o zasięgu ponadgminnym, dla osób przewlekle somatycznie chorych, przeznaczonego dla 48 mieszkańców, przekazano na podstawie umowy nr UM/BESS/I/35/6/33-W/2022z dnia 31 grudnia 2021 r. dotację dla Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincja Św. Józefa z siedzibą w Poznaniu w kwocie **106.052,00 zł.**

Na podstawie umowy nr UM/BESS/I/1124/357/938-W/2022 z dnia 9 maja 2022 r. przekazano także dotację celową z budżetu państwa na realizację zadania związanego z zabezpieczeniem DPS przed skutkami

występowania wirusa SARS-CoV-2, w szczególności na zapewnienie kadry niezbędnej do zachowania ciągłości świadczonych usług oraz zakup niezbędnych środków ochrony osobistej, sprzętu oraz wyposażenia w łącznej kwocie **48.628,00 zł**.

5 ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY W TYM ORGANIZACJA ROBÓT PUBLICZNYCH I PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH

Gmina Wałbrzych od stycznia 2013 r. wykonuje zadania miasta na prawach powiatu, stąd realizację zadań, wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, powierza Powiatowi Wałbrzyskiemu.

Zakres zadań określony został w zawartym w dniu 22 kwietnia 2015 r. przez Miasto Wałbrzych i Powiat Wałbrzyski porozumieniu Nr UM/BKS/I/9/6/9-B/2015, na podstawie którego co roku Strony ustalają na dany rok wysokość, terminy i zasady przekazywania przez Miasto Wałbrzych dotacji celowej na realizację przez Powiat Wałbrzyski tych zadań. Ustalenia te określone są w corocznie zawieranym porozumieniu pomiędzy Miastem Wałbrzych a Powiatem Wałbrzyskim.

W 2022 roku wysokość dotacji celowej przekazanej Powiatowi przez Miasto Wałbrzych na realizację ww. zadań wyniosła 3.680.419,00 zł.

6 ROBOTY PUBLICZNE

Na organizację robót publicznych w 2022 roku do dyspozycji Gminy Wałbrzych przyznano z Funduszu Pracy kwotę w wysokości 658.900,00 zł ze wskazaniem maksymalnej miesięcznej kwoty refundacji wynagrodzenia dla jednego zatrudnionego bezrobotnego w wysokości 2.755,00 zł. plus ZUS. Minimalny wkład własny Gminy Wałbrzych ustalony został w kwocie 255,00 zł/os/m-c oraz pochodne od tej kwoty. Gmina Wałbrzych jako organizator robót publicznych złożyła 5 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu o skierowanie do zatrudnienia łącznie 114 bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałbrzychu.

7 PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Na organizację prac społecznie użytecznych w 2022 roku do dyspozycji Gminy Wałbrzych przyznano z Funduszu Pracy kwotę 180.000,00 zł. ze wskazaniem stawki przysługującej za godzinę pracy w wysokości 9,00 zł. z waloryzacją od 01.06.2022 r. Maksymalny tygodniowy wymiar pracy dla osoby skierowanej do prac społecznie użytecznych wynosi 10 godzin. W ramach prac społecznie użytecznych wykonywane były prace gospodarczo-porządkowe, prace konserwatorskie, drobne prace remontowe, prace przy terenach zielonych – na terenie jednostek organizacyjnych (głównie szkół i przedszkoli) spółek miejskich, które zgłosiły chęć uczestnictwa w programie i zostały uwzględnione w Rocznym planie potrzeb Gminy Wałbrzych w zakresie prac społecznie użytecznych na rok 2022.

W roku 2022 było 79 osób uprawnionych, które mogły skorzystać ze skierowania do wykonywania prac społecznie użytecznych.

8 DZIAŁANIA NA RZECZ SENIORÓW

Rok 2022 pozwolił na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania działań na rzecz integracji seniorów. Gmina Wałbrzych przeznaczyła na ten cel środki finansowe w kwocie **30.900,00 zł**. Było to niezwykle ważne, ponieważ dzięki temu wałbrzyscy seniorzy otrzymali kompleksowe wsparcie w wychodzeniu z kryzysu spowodowanego pandemią, mieli ułatwiony powrót do poprzedniej aktywności fizycznej i psychicznej, co w rezultacie podniosło jakość ich życia.

W ramach otwartego konkursu ofert z zakresu wspierania działań na rzecz integracji seniorów na zadanie nr 1 pod nazwą: **„Zorganizowanie imprezy dla seniorów z okazji Światowego Dnia Seniora, polegającej na przemarszu osób dojrzałych i starszych ulicami miasta Wałbrzycha, zorganizowaniu spektakli, koncertów, wystaw, zajęć sportowych przygotowanych specjalnie dla ludzi starszych, a także podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie społecznej dyskryminacji osób starszych, upowszechnianie wiedzy o problemach ludzi starszych, popularyzacja idei pełnego udziału seniorów w rozwoju kulturalnym i ekonomicznym miasta.”** wyłoniono 1 podmiot:

Stowarzyszenie „Radość Życia” z siedzibą w Wałbrzychu przy ul. 1 Maja 149, które w ramach zadania „VIII Wałbrzyskie Senioralia – Plenerowa Akademia Seniora” otrzymało dotację w wysokości 7.300,00 zł, a seniorzy po raz kolejny uczcili w Wałbrzychu Dzień Seniora. Jak sugeruje nazwa zadania, część imprez odbyła się w otwartej przestrzeni miasta Wałbrzycha. Zadanie publiczne zwiększyło aktywność sportową i aktywizację społeczną seniorów, poprawiło otwartość społeczności lokalnej na potrzeby seniorów, zmieniając stereotypy w zakresie poszanowania ich praw. Stowarzyszenie przeznaczyło dotację na realizację poniższych działań:

- a) **otwarcie senioraliów** – w dniu 23 września 2022 r. na Pl. Magistrackim w Wałbrzychu odbył się uroczysty odbiór kluczy do miasta przez Króla Seniorów – Przewodniczącego Stowarzyszenia „Górnicza Pamięć” z rąk Prezydenta Miasta Wałbrzycha – Romana Szełemeja i przy udziale jego Zastępcy – Sylwii Bielawskiej; dla seniorów przygotowano występy artystyczne górników, Dawki Energii i wspólnego poloneza;
- b) **Festiwal Pasji i Kreatywności** – w sali konferencyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu odbyła się wystawa, która dała mieszkańcom Wałbrzycha możliwość zapoznania się z dorobkiem artystycznym osób starszych;
- c) **Marsz Seniora** – seniorzy włączyli się w marsz organizowany przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w Wałbrzychu;

- d) **„Stop – nie dam się oszukać i skrzywdzić”** – to warsztaty dla seniorów, prowadzone przez psychologów i pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, Policję i Straż Pożarną, obejmujące tematykę zagrożeń dla osób starszych, takich jak: przemoc wobec seniorów, dyskryminacja społeczna, bezpieczeństwo w sieci (w tym higiena informacyjna), weryfikacja niebezpiecznych połączeń, jak radzić sobie z fake newsami czy też jak prowadzić detoks informacyjny; odbyła się także dyskusja, w trakcie której zebrano od mieszkańców informacje dotyczące bezpieczeństwa seniora; rekomendacja zostanie zawarta w diagnozie potrzeb i problemów; dodatkowo wolontariusze pomogli seniorom wypełnić ankiety badawcze do diagnozy sytuacji seniorów w Wałbrzychu;
- e) **VI Olimpiada Sportowa Seniorów** – odbyła się w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym „Aqua Zdrój” i została poprzedzona przemarszem uczestników wraz z oprawą artystyczną otwarcia (znicz olimpijski, wciągnięcie flagi), którą zapewnili uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 21 im. Olimpijczyków Polskich w Wałbrzychu; seniorzy brali udział w takich konkurencjach jak: bieg na 100 m kobiet, bieg na 200 m mężczyzn, sztafeta 3 x 20 m, Speed-Ball kobiet, Speed-Ball mężczyzn, Nordic walking kobiet, Nordic walking mężczyzn, rzuty do „byle czego” kobiet, rzuty do „byle czego” mężczyzn, konkurencja drużynowa – trzy przeszkody, drużynowa gra w bulle;
- f) **Wielki Bal Seniorów** – 30 września 2022 r. w Hotelu Maria w Wałbrzychu seniorzy brali udział w uroczystym balu z okazji Dnia Seniora; grała orkiestra i zorganizowano poczęstunek; wyłoniono także laureatów plebiscytu „Anioł Wałbrzyskich Seniorów” i wręczono im statuetki: w kategorii „Osoba” zwyciężyła Ewelina Grzelak z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu – animatorka działań dla seniorów, natomiast w kategorii „Instytucja” statuetkę odebrało Polskie Towarzystwo Opieki Paliatywnej Oddział w Wałbrzychu.

Ze wsparcia skorzystało **ok. 350 seniorów**.

Natomiast na zadanie nr 2 pod nazwą: „Aktywizacja społeczna osób starszych na terenie miasta Wałbrzycha, polegająca na przygotowaniu i przeprowadzeniu wykładów, warsztatów i spotkań mających na celu edukację w zakresie zdrowego stylu życia” wyłoniono 3 podmioty:

1. **Stowarzyszenie „Radość Życia” z siedzibą w Wałbrzychu przy ul. 1 Maja 149**, które w ramach zadania „**Wałbrzyska Akademia Zdrowia Seniora**” otrzymało dotację w wysokości **3.000,00 zł**. Dzięki działaniom edukacyjnym i szkoleniowym została podniesiona świadomość społeczności lokalnej na temat działań i promocji zdrowego oraz aktywnego stylu życia. Seniorzy dowiedzieli się w trakcie warsztatów, że: dbałość o zdrowie jest najważniejsza, zdrowie to stan warty uwagi i że bardzo dużo zależy od nas samych. Udało się zorganizować poniższe działania:
  - a. **warsztaty o zdrowiu psychicznym** – seniorzy uczyli się podstaw higieny psychicznej, w tym radzenia sobie ze stresem, strachem, traumą, samotnością i lękiem, wykorzystując takie narzędzia jak poczucie humoru, optymistyczne nastawienie, praktykowanie wdzięczności, rozwijanie postawy twórczej; otrzymali wiedzę na temat profilaktyki zaburzeń pamięci, zapoznali się z obrazem choroby Alzheimera i innych najczęstszych przyczyn demencji oraz zapoznali się elementami autorskiego treningu pamięci na materiale roślinnym;
  - b. **warsztaty geriatryczne** – specjalista z dziedziny geriatry zapoznał seniorów z tematem profilaktyki chorób wieku senioralnego (cukrzyca, nietrzymanie moczu, choroby układu krążenia, trudne gojące się rany jak odleżyny czy stopa cukrzycowa), podkreślając rolę diety i aktywności fizycznej w profilaktyce chorób;
  - c. **warsztaty uczące techniki relaksacji, uważności (ang. mindfulness)** – podczas warsztatów seniorzy poznali najskuteczniejszy sposób na poprawę samopoczucia i wydajności umysłowej, świadomie

kierowana uwaga ma potężny wpływ na funkcje ludzkiego organizmu, w mózgu zmienia się aktywność fal mózgowych, co powoduje stan odprężenia i zmniejszenie poziomu stresu;

- d. **Festiwal Zdrowia Seniora** – podczas festiwalu zostały przeprowadzone dla seniorów warsztaty z jogi oddechu i jogi śmiechu; seniorzy mogli także porozmawiać o swoich problemach z psychologami i terapeutami.

Ze wsparcia skorzystało **ok. 150 seniorów**.

2. **Fundacja Sudecki Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Wałbrzychu przy ul. Malczewskiego 22**, która w ramach zadania „Seniorzy dla seniorów – nauczmy się zdrowo żyć” otrzymała dotację w wysokości **10.300,00 zł** i zaplanowała dla seniorów wiele przedsięwzięć, wzmacniających różne formy aktywności i kompetencji seniorów, rozwijających wolontariat seniorów, zapobiegających powstawaniu sytuacji kryzysowych, włączających słuchaczy w działania proekologiczne, ale też inicjatywy rozwijające świadomość potrzeby aktywności fizycznej i umysłowej oraz wpływające na poprawę dobrostanu słuchaczy. Zadanie „Seniorzy dla seniorów – nauczmy się zdrowo żyć” realizowane było w 4 grupach zajęć: aktywność ruchowa dostosowana do wieku, zdrowe nawyki żywieniowe, dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz relacje, czyli aktywność społeczna. Zrealizowano następujące działania:
- a. **wyjazd integracyjny na Kaszuby** – seniorzy zwiedzili Kościerzynę, Szymbark, Będomin, Wdzydze, Kartuzy, Chmielno, Wieżycę, uczyli się znaczenia słów kaszubskich i poznali kaszubską muzykę ludową;

- b. **wykłady wyjazdowe** – seniorzy brali udział w wykładach przewodników sudeckich po okolicznych miejscowościach i górach; odbyło się 25 takich wycieczek z przewodnikami sudeckimi, podczas których przekazywali oni seniorom wiedzę na temat przyrody i historii obiektów spotkanych na szlakach;

- c. **wykłady żywieniowe i warsztaty dietetyczne** – dietetyk kliniczny – pracownica Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu uczyła seniorów przygotowywać potrawy zdrowe dla serca;

- e. **Ekologiczny Piknik Międzypokoleniowy** – w trakcie pikniku seniorzy grali w bule, a zwycięzcy otrzymali nagrody.
3. Zainteresowanie powyższymi działaniami było tak duże, że fundacja nie mogła przyjąć wszystkich chętnych. Ostatecznie ze wsparcia skorzystało ponad **200 seniorów**.

4. **Fundacja Via Salutis z siedzibą w Wałbrzychu przy ul. Beethovena 10**, która w ramach zadania „**Wałbrzyscy seniorzy w akcji**” kierowała swe działania do seniorów III i IV wieku – samodzielnych i niesamodzielnych, podopiecznych 2 Dziennych Domów Seniora „Podgórze” i „Podzamcze”. Pozwoliło to na poznanie się środowisk oraz nawiązanie nowych znajomości. Łącznie udział wzięło 61 osób. Dzięki

uczestnictwu w zadaniu zmniejszyło się poczucie osamotnienia, lęk przed samotnością, starością, bezradnością a wzrosło poczucie wewnętrznej siły, jedności grupy i mocy z niej płynącej, dające poczucie bezpieczeństwa, przynależności, sprawstwa. Zmieniła się gotowość seniorów do aktywnego i świadomego planowania swojego życia na emeryturze, swojego czasu wolnego i umiejętnego korzystania ze swoich zasobów. Dowodem na to jest podjęcie przez grupę seniorek inicjatywy „Seniorzy i rock and roll” – pokazanie wałbrzyszanom, jaka radosna może być starość poprzez warsztaty taneczne, wspólny koncert i pokaz rock and rolla. Jest to wartość dodana zadania. Fundacja otrzymała dotację w wysokości **10.300,00 zł** na realizację poniższych działań:

- a. **warsztaty jogi śmiechu** – metoda śmiechoterapii wpłynęła na redukcję stresu u seniorów, na wzmocnienie ich wewnętrznego poczucia równowagi, spokoju i rozwoju, spowodowała u nich pozytywne myślenie, pobudziła wdzięczność i dała energię potrzebną do realizowania nowych celów;

- b. **warsztaty tenisa stołowego** – podczas warsztatów seniorzy usprawnili swoją kondycję fizyczną i rozwinęli swoje pasje;

- c. **„Między ziemią a niebem”** – to warsztaty astronomiczne, podczas których seniorzy uczestniczyli w wykładach na temat zjawisk zachodzących w kosmosie a widocznych na niebie oraz odwiedzili wałbrzyskie Obserwatorium Astronomiczne, założone przez Dorotę Milewską – dyrektorkę Liceum Sióstr Niepokalanek w Wałbrzychu, gdzie patrzyli na rozgwieżdżone niebo i pogłębiali swoją wiedzę o wszechświecie;

- d. **warsztaty gimnastyki pamięci** – seniorzy gimnastykowali pamięć, aktywnie rozgrzewając się przedtem metodą dramy – interaktywną metodą terapii, wykorzystującą nasze naturalne zdolności do wcielania się w role;

- e. **„Jesteśmy częścią natury”** – to integracyjny wyjazd hortiterapeutyczny do arboretum w Wojślawicach, podczas którego seniorzy spacerowali po ogrodzie botanicznym, wysłuchali wykładu na temat zdrowego stylu życia w oparciu o harmonię z naturą (hortiterapia) oraz na temat relacji człowieka z naturą i człowieka z człowiekiem; na miejscu zorganizowane zostało także integracyjne ognisko z udziałem Seniorów z Łoży Traubadurów Górskich, którzy umilali czas, grając na gitarach;

- f. **„Seniorzy i rock and roll”** – to pomysł i wspólna inicjatywa grupy senierek, by pokazać wałbrzyszanom, jak radosna może być starość; była wspólna sesja fotograficzna po rockandrollowej metamorfozie, warsztaty taneczne, wspólny koncert i pokaz rock and rolla w klubie A'propos w Wałbrzychu, wystawa zdjęć seniorów po rockandrollowej metamorfozie oraz debata o starości; głównym celem była aktywizacja środowisk senioralnych wokół tematu radości życia, zmiana społecznego wizerunku seniora, wyzwolenie mocy i radości wśród seniorów oraz pokazanie młodszemu pokoleniu, że każdy ma swojego rock and rolla; seniorzy wzmocnili motywację do bycia aktywnym, poprawili swoją samoocenę, rozwinęli pasje.

9 BEZPŁATNA POMOC PRAWNA

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 945) Miasto Wałbrzych realizuje od 1 stycznia 2016 r. zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej a od 1 stycznia 2019 r. również na świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększaniu świadomości prawnej społeczeństwa.

Do darmowej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego uprawnione są osoby, które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej w tym osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku.

W Wałbrzychu w 2022 r., zgodnie z wytycznymi ustawy, funkcjonowały cztery punkty obsługiwane przez prawników. Dwa punkty prowadzili adwokaci i radcowie prawni wyznaczeni przez samorządy prawnicze oraz dwa punkty - jeden punkt pomocy prawnej i jeden punkt poradnictwa obywatelskiego, obsługiwane przez Stowarzyszenie Niezależne Forum Doradczo-Szkoleniowe z siedzibą w Dzierżonowie, wyłonione w otwartym konkursie ofert. Punkty zlokalizowane były w następujących miejscach:

Lokalizacja punktu	Dni i Godziny	Podmiot prowadzący
ul. Limanowskiego 9 58-300 Wałbrzych - parter tel. 74 66 66 399	od poniedziałku do piątku 10 ⁰⁰ -14 ⁰⁰	Nieodpłatna Pomoc Prawna adwokaci wskazani przez Okręgową Radę Adwokacką
pl. Magistracki 1, 58-300 Wałbrzych pok. nr 1 (Ratusz - wejście boczne od ul. Kopernika) tel. 74 66 55 183	od poniedziałku do piątku 9 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	Nieodpłatna Pomoc Prawna radcowie prawni wskazani przez Okręgową Izbę Radców Prawnych
	poniedziałek 13 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ od wtorku do piątku 13 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	Nieodpłatna Pomoc Prawna adwokaci i radcowie prawni Stowarzyszenie Niezależne Forum Doradczo-Szkoleniowe
ul. Hirszfelda 4 58-309 Wałbrzych tel. 74 666 10 21	poniedziałek 12 ⁰⁰ -17 ⁰⁰ od wtorku do piątku 12 ⁰⁰ -16 ⁰⁰	Nieodpłatne Poradnictwo Obywatelskie adwokaci i radcowie prawni Stowarzyszenie Niezależne Forum Doradczo-Szkoleniowe

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA OBEJMUJE:

- poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach,
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania dotyczącego jej problemu prawnego,
- sporządzenie projektu pisma w zakresie niezbędnym do udzielania pomocy, z wyłączeniem pism procesowych w postępowaniach przygotowawczym lub sądowym i pism w postępowaniu sądowo – administracyjnym,
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy ma drogę sądową
- nieodpłatną mediację.

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje również nieodpłatną mediację.

W 2022 r. z nieodpłatnych porad prawnych w Wałbrzychu skorzystało 1371 osób. Udzielono 1131 porad prawnych i 240 porad obywatelskich. Najwięcej porad udzielono z zakresu prawa cywilnego, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego oraz z zakresu prawa rodzinnego, z wyłączeniem rozwodów, separacji i alimentów. Forma udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej polegała głównie na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o

spoczywających na niej obowiązkach i wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego.

W ramach zadania organizacja zrealizowała również **zadania z zakresu edukacji prawnej**, na które w 2022 r. została przeznaczona kwota 7.920,00 zł. Stowarzyszenie Niezależne Forum Doradzo Szkoleniowe w ramach dotacji oraz wolontariatu, przeprowadziło 5 wykładów - warsztatów dla osób starszych w siedzibie Sudeckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Polskim Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów, siedzibie Stowarzyszenia Amazonki. Tematyka dostosowana była do potrzeb grup odbiorców, a odbiorcy mieli możliwość bezpośrednich rozmów z prawnikiem. Opracowano i wydrukowano 1600 sztuk książeczek edukacyjnych pn. „Poradnik dla młodzieży - Co warto wiedzieć o prawie?”, zawierających najbardziej istotnie zagadnienia z zakresu prawa, dotyczące bezpośrednio młodzieży. Organizacja opracowała także dwa e-poradniki, jeden dla seniorów, drugi dla zadłużonych, które za

pośrednictwem stron internetowych, w tym na stronie Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu, dostępne są dla zainteresowanych.

Mając na względzie bieżącą sytuację epidemiologiczną, jak również bezpieczeństwo mieszkańców Wałbrzycha oraz zapewnienie dogodnego dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, od dnia w 2022 r. udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie miasta Wałbrzycha odbywało się w dwóch formach: osobiście w punkcie lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu.

Dla osób ze znaczną niepełnosprawnością ruchową z terenu Wałbrzycha, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, istnieje możliwość udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w miejscu zamieszkania.

Osoba uprawniona, doświadczająca trudności w komunikowaniu się posiada możliwość skorzystania z usług tłumacza migowego bądź uzyskania pomocy za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Jest zobowiązana zgłosić chęć skorzystania z tego rodzaju usług ze wskazaniem wybranej metody komunikowania się.

Na realizację zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w roku 2022 wykorzystano kwotę **263.665,57 zł**.

10 POZOSTAŁE ZADANIA

10.1 REPATRIACJA I KARTA POLAKA

Na podstawie Ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, zgodnie ze złożonymi przez repatriantów zamieszkałych na terenie miasta Wałbrzycha wnioskami, wypłacono przyznane przez Wojewodę Dolnośląskiego środki finansowe w wysokości **92.865,07 zł**, przeznaczone na częściowe pokrycie poniesionych

udokumentowanych kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego repatrianta.

Realizując obowiązki wynikające z przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 roku o Karcie Polaka, związanymi z przyznawaniem świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Rzeczypospolitej Polskiej, wypłacono świadczenia pieniężne dla 13 uprawnionych osób. W 2022 roku wydatkowano kwotę **47.662,50 zł**.

10.2 ORGANIZACJA WIGILII MIEJSKIEJ

W 2022 roku zamiast na uroczystą Wigilię Miejską w wałbrzyskim rynku, Prezydent Miasta Wałbrzycha zaprosił mieszkańców na Wałbrzyskie Kolędowanie, które odbyło się w dniu 20 grudnia 2022 r. w Sali Łańcuszkowej na terenie Starej Kopalni. Podczas tego wyjątkowego koncertu kolęd i pastorałek wystąpił zespół De Podkówczers z II Liceum Ogólnokształcącego oraz Zespół Pieśni i Tańca Wałbrzych. Zostało przekazane Betlejemskie Światło Pokoju i świąteczne życzenia dla mieszkańców Wałbrzycha. Na scenie odbyły się występy artystyczne, podczas których zaprezentowano najpiękniejsze świąteczne utwory, kolędy i pastorałki, co znakomicie wprowadziło licznie zgromadzoną publiczność w radosny i świąteczny nastrój. Na miejscu wydarzenia przygotowane były także stoiska ze świątecznymi dekoracjami i smakołykami. Ich autorami byli uczniowie wałbrzyskich szkół, a wszystko po to, aby wesprzeć zbiórkę na leczenie półrocznej wałbrzyszanki Gabrysi.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia Gmina Wałbrzych udzieliła także wsparcia rzeczowego wałbrzyjskim kombatanom, inwalidom i weteranom wojennym, zakupując artykuły spożywcze i przygotowując dla nich paczki świąteczne o łącznej wartości **17.163,31 zł**.

W związku z organizacją uroczystych spotkań wigilijnych Gmina Wałbrzych przekazała na ten cel dofinansowania w wysokości:

- Związek Kombatantów R.P. i Byłych Więźniów Politycznych Zarząd Koła Dzielnicowego Piaskowa Góra – **4.000,00 zł**,
- Stowarzyszenie Opieki nad Byłymi Więźniami Politycznymi Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych – **2.400,00 zł**.

Jak co roku, Plac Magistracki i Rynek zostały rozświetlone świąteczną iluminacją już od 6 grudnia 2022 r., kiedy to Święty Mikołaj odwiedził wałbrzyski rynek, dzięki czemu zrobiło się klimatycznie i świątecznie.

